

Prædiken til Kristi himmelfarts dag

Mark. 16, 14-20

Dengang sagen om Thorkild Grosbøll kørte – præsten med bogen ”en sten i skoen”, præsten, der ikke troede på Gud – var jeg Kristeligt Dagblad-læser. Og så vidt jeg husker, fortalte Grosbøll i et interview, at han hvert år holdt den samme prædiken på Kristi Himmelfartsdag – simpelthen, fordi han, da han i sin tid skrev den, havde fået en kropumulig tekst til at give mening. Men der havde kun været det ene skud i bøssen, og nu blev den samme prædiken så fyret af år efter år. Og ja – netop i dét tilfælde forstod jeg godt Grosbøll. For den her tekst – som ikke står i de ældste versioner af Markusevangeliet og altså er et senere tilsæt – kan godt give en prædikant sved på panden. Først ordene om, hvad disciplene kan udrette. De kan tage giftslanger i hænderne uden at blive skadet. De kan helbrede mennesker med håndspåleggelse. Og så endelig slutningen: Jesus siddende ved Guds højre hånd, hans optagelse i himlen som en meget konkret forestilling. Lad os tage det første først. Da jeg var ung, viste det gode, gamle danske sorthvide TV en dokumentarfilm om et lille evangelikalt – hvidt og ikke afroamerikansk – kirkesamfund i det amerikanske ”Bibelbælte”, der tog ordene i dagens tekst meget bogstaveligt. De indsamlede de giftslanger, som der er pænt mange af i sydstatene, og tog så på dem under en gudstjeneste, hvor stemningen blev pisket op af musik

og peptalks. Nogle af deltagerne blev bidt og døde – men det lod ikke til at anfægte de øvrige kristne sekterere – for man må jo naturligvis kalde det her kirkesamfund for en sekt. Måske tog de andre medlemmer af kirkesamfundet deres trosfællers død som eksempel på, at de, der døde, ikke havde tro nok – dagens evangelium indledes jo netop med, at Jesus bebrejder disciplene deres vantro og hårdhertethed. Jeg aner ikke, om det her kirkesamfund stadig findes – jeg håber, det ikke er tilfældet – men spørgsmålet om dets fortsatte eksistens er også lige meget her. Jeg fortæller om slangegriberne som et ekstremt eksempel på, hvor galt det kan gå, når man læser Bibelen som en drejebog, der skal følges uden reservationer – tager dens ord som bogstavelige anvisninger på, hvad man skal gøre. Bibelen er ikke en teoribog i en religiøs køreskole. Vi skal ikke forholde os til den på samme måde, som vi forholder os til færdselsloven. Og vi skal være bevidste om, at nogle af dens tekster er resultater af, at de første kristne fortalte videre på de historier, de havde fået overleveret af disciplene – og at det netop er tilfældet med beretningen her. Men det gør ikke denne uægte slutning på Markusevangeliet – som man for hundrede år siden kaldte ”Markushalen”, hvormed man markerede, at man godt vidste, der var tale om et tilsæt – til en ligegyldig ting. For når mennesker i

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

de første kristne århundreder fortalte videre på historierne om Jesus, så havde de ofte et grundlag for det – beretninger, som man kan formode, har bund i, hvad Jesus virkelig sagde og gjorde. Og mens man i min ungdom mente, de forudsigelser af sin lidelse og død, Jesus kom med, var noget, der var fortalt ind i historien om ham efter hans død, så er der i dag forskere, der er overbeviste om, at Jesus forventede, han skulle lide og dø i Jerusalem. Og med de forudsigelser er der på en vis måde en forbindelse til de afskedsord, vi har for os i dagens tekst – og de meget lange, udførlige afskedstaler, som vi finder i Johannesevangeliet. For også i Johannesevangeliet er der tilsvarende løfter fra Jesus til disciplene om, at hvis de beder i hans navn, skal de få – ord, som kan udlægges på samme måde, som Jesu afskedsord er orkestreret her i Markushalen: vi – eller disciplene – kan gøre de utroligste ting, hvis vi bare tror nok. Men – og her er et stort men – når Jesus i Johannesevangeliet taler om det, vi får, når vi beder – og vel at mærke beder i hans navn – så er teksten ”stor” og med et overskud i ”merbetydning” i forhold til, at Gud og han selv er en ”bønneautomat”, hvor man kan udrette mirakler, hvis man putter den rigtige betaling i form af tro og bøn ind i den. Og det ”overskud” skal vi have med og læse ind i dagens tekst, også, selv om den er meget konkret: de farlige ting i livet kan ifølge ”Markushalen” ikke skade os, og vi kan gøre syge raske, hvis vi lægger hænderne på dem. Teksten er meget konkret, tro gør os immune for ulykker og farer, tro gør os i stand til at gøre det utrolige: gøre syge raske ved håndspåleggelse. Det utrolige – for vi ved jo godt, at den slags ting ikke – for nu at underdrive – er hverdagskost. Nu er det imidlertid ikke min mening at stå og sige, at der ikke forekommer uforklarlige ting i tilværelsen og i kristenlivet, for det gør der. Det er ikke alle helbredelser, der

lader sig forklare videnskabeligt. Og ind imellem overlever mennesker voldsomme forgiftninger, der har slået andre ihjel. Det er derfor, jeg siger ”det utrolige” og ikke ”det umulige”. Men det er mit ærinde at få sagt, at sådanne uforklarlige ting ikke er det centrale, det vigtige i kristendommen. Det væsentlige er det ”overskud” af betydning, der ligger i Jesu ord i Johannesevangeliet om, at vi får, når vi beder, at der bliver lukket op for os, når vi banker på. Hans ord om, at beder vi i hans navn, skal vi forstå sådan, at den bøn, vi skal bede, er bønnen om, vi – til trods for alt det, der truer – kan gå tilværelsen i møde med Guds fred. Det er min personlige overbevisning, at Jesus mod enden af sit menneskeliv – og i sin opstandelse – har sagt nogle ord om det til sine disciple – og at det er de ord, Johannesevangeliets skribent såvel som den, der har forfattet dagens tekst fra Markusevangeliet, fortæller videre på. Ord, som har opstandelsens kraft i sig og dermed også den nye virkelighed, som følger på den, himmelfartens virkelighed. Og dermed er vi fremme ved det andet led i teksten, det, der jo også går igen i vores trosbekendelse og som har givet dagen navn, evangelietekstens ord om, at Jesus er optaget til himlen og nu sidder ved Guds højre hånd. Det, der i virkeligheden skal være hjertet, hovedsagen i en Kristi Himmelfartsdagsprædiken. Dette led er, som jeg sagde, i dagens tekst sat i scene som en meget konkret forestilling. Himlen over os er Guds bolig, og der sidder Jesus nu, bænket ved siden af Gud, ved hans højre hånd. Men her gælder det samme, som gælder om Jesu løfter til os om styrke i Johannesevangeliet. Løfterne kan både forstås meget konkret, meget bogstaveligt og som ord, der rummer noget ”mere”, noget ”større”, rummer Guds fred. Allerede vor reformator Martin Luther, som vi i særlig grad mindes her i 2017, var klar over, at

”himlen” mere er en ”tilstand” end et ”sted”. Grundtvig sagde noget lignende om den virkelighed, der ligger hinsides den død og den grav, der sætter grænse i menneskelivet. Og det skal vi have med, når vi forholder os til Kristi Himmelfart. På samme måde, som vi tænker os de kære, vi har mistet, som værende et ”sted”, simpelthen, fordi vi ser dem for os som en enhed og krop og bevidsthed, legeme og ånd, skal vi tænke os Jesus et ”sted”, nemlig i himlen. Men vi skal samtidig vide, at på samme måde, som de mennesker, vi har lagt i graven, både er dér under jorden og er hos Gud, er Jesus med sin opstandelsesvirkelighed hinsides den verden, vi kan tage og føle på – men samtidig alligevel i vores verden med sin opstandelsesvirkelighed, med evangeliets ord til os. At tænke ”stedet” med er legitimt, i orden, simpelthen, fordi vi dermed tænker ”virkelighed”, og Jesu opstandelsesvirkelighed er det virkeligste af alt, hans ord det stærkeste af alt. Ordene om styrke midt i livets farefuldhed, ordene om Guds fred, med al den tillid og alt det livsmød, de indeholder. Ordene om syndernes forladelse, at gjort gerning slettes af vort regnebræt. Guds fred kommer til os i og gennem Jesu nye virkelighed, hans væren hos Gud, som vi bekender i trosbekendelsen, og den er, som Grundtvig digter, ”mer end englevagt”, fordi den ikke regner med det ondes magt over os, men er ”lige dyb og lige blid/ved højlys dag og midnatstid”. Guds fred bliver os tilsendt fra Guds højre hånd gennem Kristus, og den når os både på de lyse dage og i de midnatsstunder, hvor vi er tilbøjelige til at føle, mørket lukker sig om os. Amen.

Kim Arne Pedersen
Hvilsager-Lime

Salmer:
250, 252, 257, 676, 251